

آرمان

آزمون آنلاین زیست‌شناسی آرمان

دفترچه پاسخ آزمون مرحله ۷

تاریخ آزمون: ۲۴ دی ۱۴۰۴

ویژه دانش آموزان پایه دوازدهم

تولید فنی: نشر ویانو

نام درس	مسئول درس	گزینشگر	ویراستاران	بازبینی نهایی
فیزیک دوازدهم	شاهد نصیری	شاهد نصیری	شاهد نصیری	تینا رضایی
طراحان				
علی سلیمی، ایمان تورانی، سعید ذبیحی، شاهد نصیری، امیرحسین فردش خانی، مهدی گنجی، پرهام امیری، محمدرضا طاهری نژاد، علی نجفی، فاطمه یعقوبی، امیرحسین صحرانورد				

حق چاپ و تکثیر سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه آموزشی آرمان» مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات برخورد خواهد شد.

ARMAN.ZIST

ARMANZIST

ARMANZIST.IR

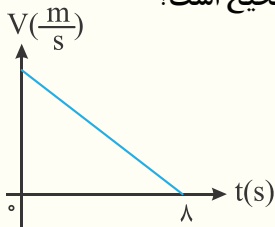
هم انتخاب رتبه برترها باش!

www.SanjeshCloud.ir
T.me/SanjeshCloud

دفترچه پاسخ آزمون فیزیک آرمان | مرحله ۷ | ۲۴ دی

۱ نمودار سرعت - زمان متحرکی که در مسیر مستقیم با شتاب ثابت حرکت می کند مطابق شکل زیر است. اگر این متحرک در دو ثانیه اول مسافت d_1 و در دو ثانیه آخر مسافت d_2 را طی کند، چه تعداد از عبارتهای زیر صحیح است؟
الف) نسبت d_1 به d_2 برابر ۷ واحد SI است.

- ب) اگر $d_2 = 4m$ باشد، سرعت اولیه متحرک برابر با $V_0 = 16m/s$ خواهد بود.
پ) اگر $d_2 = 4m$ باشد، متحرک نیمی از مسیر را در بازه زمانی (۲,۶) طی کرده است.
۱) صفر (۱) ۲) ۱ ۳) ۲ ۴) ۳

علی سلیمی

گزینه ۴

ابتدا سرعت لحظه‌های $t_1 = 2s$ و $t_2 = 6s$ پیدا می‌کنیم:

$$V = at + V_0 \xrightarrow{t=8s} a \times 8 + V_0 \Rightarrow a = -\frac{V_0}{8}$$

$$V = at + V_0 \xrightarrow{t=2s} V_2 = -\frac{V_0}{8} \times 2 + V_0 = \frac{3V_0}{4}$$

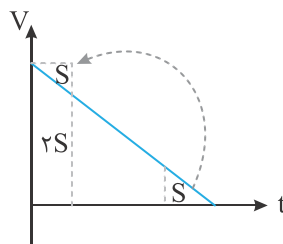
$$V = at + V_0 \xrightarrow{t=6s} V_6 = -\frac{V_0}{8} \times 6 + V_0 = \frac{V_0}{4}$$

سطح محصور بین نمودار سرعت - زمان و محور زمان برابر مسافت است و مساحت اولیه d_1 برابر دوزنقه و d_2 برابر مثلث است:

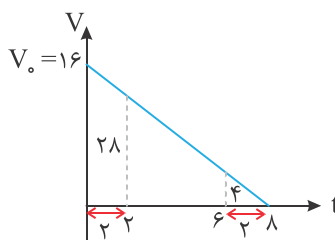
$$\frac{S_2}{S_1} = \frac{\left(\frac{V_0 + \frac{3V_0}{4}}{2}\right) \times 2}{\frac{V_0}{4} \times 2} \Rightarrow \frac{d_2}{d_1} = \frac{\frac{V_0}{4}}{\frac{V_0}{4}} = \frac{1}{7} \Rightarrow d_1 = 7d_2 \text{ (درستی عبارت الف)}$$

طبق اثبات مورد الف، مساحت دوزنقه ۲ برابر مساحت مثلث است. حال اگر مثلث را به بالای دوزنقه منتقل کنیم، مستطیلی به مساحت ۸س ساخته می‌شود که یعنی مساحت آن برابر $32(m)$ می‌شود، پس چون عرض مستطیل ۲ است، طول مستطیل (V_0) برابر $16 \frac{m}{s}$

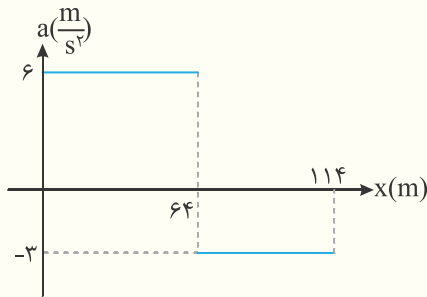
می‌شود. (درستی عبارت ب)

مساحت کل این نمودار برابر $\frac{16 \times 8}{2} = 64m$ است، در دو ثانیه اول و آخر فی‌المجموع $32m$ توسط متحرک طی شده است. پس مساحت در بازه (۲,۶) برابر $64 - 32 = 32$ است که نصف مسیر محسوب می‌شود. (درستی عبارت پ)

۲ نمودار شتاب - مکان متحرکی که روی محور x حرکت می کند مطابق شکل زیر است. اگر سرعت متحرک در مکان $x = 64\text{m}$ برابر با $28 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ و سرعت متوسط متحرک در کل مسیر $19 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ باشد، سرعت متوسط در بازه زمانی $t_1 = 3\text{s}$ تا $t_2 = 6\text{s}$ چند متر بر ثانیه است؟

(۱) ۲۲

(۲) ۱۸

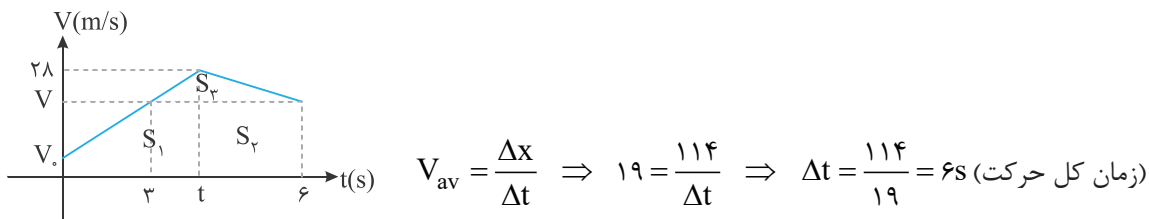
(۳) ۲۵

(۴) ۲۰

ایمان تورانی

گزینه ۳

برای حل سوالات حرکت شناسی یکی از پرکاربردترین نمودارها، نمودار سرعت زمان است. پس ابتدا نمودار سرعت زمان را رسم کنید.

حال به کمک معادله سرعت - زمان $V = at + V_0$ خواهیم داشت:

$$V_0 = 28 - 6t \leftarrow 28 = 6t + V_0 \leftarrow V = 6t + V_0 \leftarrow t \text{ تا } 0$$

$$V = -3t + 10 \leftarrow V = -18 + 3t + 28 - 6t \leftarrow V = -18 + 3t + V_0 \leftarrow V = -3(6-t) + V_0 \leftarrow t \text{ تا } 6$$

به کمک سطح زیر نمودار سرعت - زمان می توان t را به دست آورد:

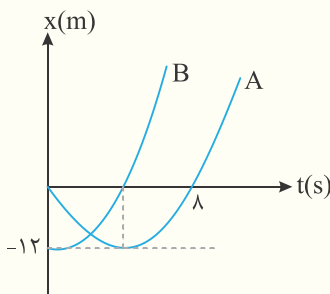
$$S_1 = \frac{(V_0 + 28)t}{2} = 64 \Rightarrow \frac{(28 - 6t + 28)t}{2} = 64 \Rightarrow -6t^2 + 56t = 128 \Rightarrow 6t^2 - 56t + 128 = 0$$

$$\Rightarrow t = 4\text{s}, V_0 = 4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$S_2 = \frac{(V + 28)(6-t)}{2} = 50 \xrightarrow{t=4} V + 28 = 50$$

$$V = 22 \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad \bar{V}_{(3 \rightarrow 6)} = \frac{\Delta x(3, 6)}{6-3} = \frac{25 + 50}{3} = 25 \left(\frac{\text{m}}{\text{s}}\right)$$

۳ نمودار مکان - زمان دو متحرک A و B که با شتاب ثابت روی خط راست حرکت می کنند مطابق شکل مقابل است. در چه لحظه ای بر حسب ثانیه تندی دو متحرک با هم برابر می شود؟

(۱) ۲

(۲) ۳

(۳) ۴

(۴) ۸

سعید زینبی

گزینه ۱

با توجه به نمودار معادله مکان - زمان هر یک از متحرکها را می نویسیم:

$$x_A = Kt(t - \lambda) \xrightarrow{x = -12, t = 4s} K \times 4(4 - \lambda) = -12 \Rightarrow -16K = -12 \Rightarrow K = \frac{3}{4}$$

$$\Rightarrow x_A = \frac{3}{4}t(t - \lambda) \Rightarrow x_A = \frac{3}{4}t^2 - \frac{3}{4}\lambda t \Rightarrow \begin{cases} a_A = \frac{3}{2} \frac{m}{s^2} \\ V_{0A} = -\frac{3}{4} \frac{m}{s} \end{cases}$$

$$x_B = \frac{1}{2}at^2 + v_0t + x_0 \Rightarrow x_B = \frac{1}{2}at^2 - 12 \xrightarrow{x_B = 0, t = 4}$$

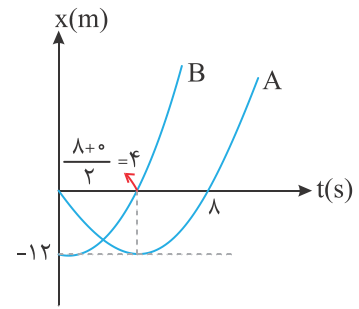
خط مماس بر نمودار B در $t = 0$ افقی است.

$$\Rightarrow 0 = \frac{1}{2}a(4) - 12 \Rightarrow a_B = \frac{3}{2} \frac{m}{s^2}$$

$$x_B = \frac{3}{4}t^2 - 12$$

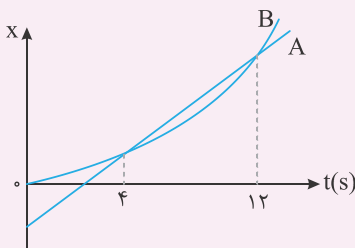
$$V = at + V_0 \Rightarrow \begin{cases} V_A = \frac{3}{2}t - \frac{3}{4} \\ V_B = \frac{3}{2}t \end{cases} \Rightarrow V_A = \pm V_B \Rightarrow \begin{cases} \frac{3}{2}t - \frac{3}{4} = \frac{3}{2}t \quad \times \\ \frac{3}{2}t - \frac{3}{4} = -\frac{3}{2}t \quad \checkmark \end{cases}$$

$$\frac{3}{2}t + \frac{3}{2}t = \frac{3}{4} \Rightarrow 3t = \frac{3}{4} \Rightarrow t = \frac{1}{4}s$$

دوپینگ نمودار مکان - زمان دو متحرک A و B مطابق شکل زیر است. بزرگی سرعت متحرک B در چه لحظه‌ای برابر

بزرگی سرعت متحرک A است؟ (نمودار B قسمتی از یک سهمی است)

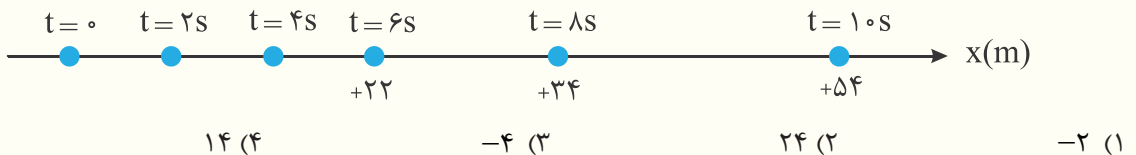
- ۱۰ (۱)
- ۸ (۲)
- ۶ (۳)
- ۵ (۴)

(داخل ۹۹ راضی)

پاسخ گزینه؟

۴ در شکل زیر مکان یک متحرک روی محور x نشان داده شده است که ابتدا با سرعت ثابت و سپس با شتاب ثابت حرکت

می‌کند. اگر متحرک در لحظه $t = 6s$ شتاب گرفته باشد، مکان متحرک در لحظه $t = 0$ بر حسب متر کدام است؟

شاهد نصیبی

گزینه ۴

متحرک در بازه $(0, 6)$ با سرعت ثابت و در بازه $(6, 10)$ با شتاب ثابت حرکت می‌کند. برای محاسبه‌ی مکان اولیه (x_0) باید سرعت مرحله‌ی سرعت ثابت که معادل سرعت اولیه (V_0) مرحله‌ی شتاب ثابت است را محاسبه کنیم:

$$t = 6s \text{ | } Ut = 8s \Rightarrow \Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_0t \Rightarrow 12 = \frac{1}{2}a(4) + 2V_0 \Rightarrow a + V_0 = 6$$

$$t = 6s \text{ | } Ut = 10s \Rightarrow \Delta x = \frac{1}{2}at^2 + V_0t \Rightarrow 32 = \frac{1}{2}a(16) + 4V_0 \Rightarrow 2a + V_0 = 8$$

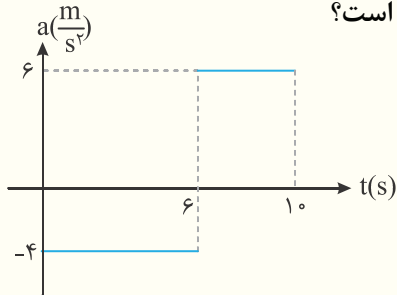
$$\Rightarrow \begin{cases} a = 2 \frac{m}{s^2} \\ V_0 = 4 \frac{m}{s} \end{cases}$$

پس سرعت اولیه‌ی متحرک در بازه‌ی شتاب ثابت و در نتیجه سرعت آن در مرحله‌ی سرعت ثابت برابر $4 \frac{m}{s}$ است، حال برای محاسبه‌ی x_0 :

$$\Delta x = Vt \Rightarrow 22 - x_0 = 4 \times 6 \Rightarrow x_0 = -2(m)$$

۵ نمودار شتاب - زمان متحرکی که در راستای محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. اگر سرعت متحرک در

لحظه‌های $t_1 = 3/5s$ و $t_2 = 8/5s$ به ترتیب v_1 و v_2 باشد، $v_2 - v_1$ در SI کدام است؟

+5 (۱)

-5 (۲)

-23 (۳)

+23 (۴)

علی سلیمی

گزینه ۱

می‌دانیم مساحت نمودار شتاب زمان در یک بازه زمانی برابر تغییرات سرعت خواهد بود.

با این حساب اگر سرعت متحرک در لحظه‌ی v_1 ، $t_1 = 3/5s$ و در لحظه v_2 ، $t_2 = 8/5s$ باشد، تغییرات بدین صورت خواهد بود:

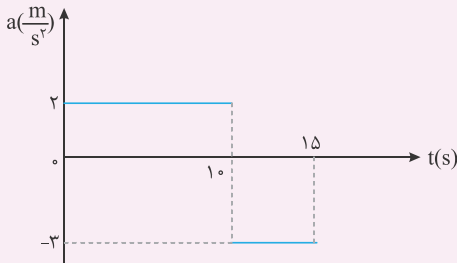
$$\Delta V = -S_1 + S_2 = -(6 - 3/5) \times 4 + (8/5 - 6) \times 6 = -10 + 15 = +5m/s$$

$$\Rightarrow \vec{V}_2 - \vec{V}_1 = \Delta V(3/5, 8/5) = (+5\vec{i})m/s$$

نمودار شتاب - زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. اگر در لحظه $t = 3s$

دوپینگ

سرعت متحرک، $\vec{v} = (1 \frac{m}{s})\vec{i}$ باشد، سرعت متوسط متحرک در بازه‌ی زمانی $t_1 = 7s$ تا $t_2 = 12s$ چند متر بر ثانیه است؟

6 (۱)

9 (۲)

12 (۳)

15 (۴)

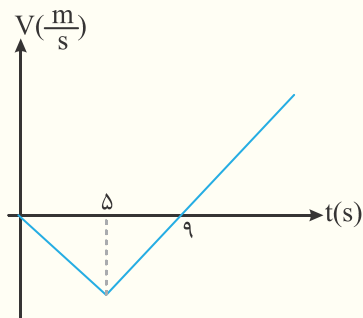
(خارج ۱۴۰۰ ریاضی)

گزینه ۳

۶ نمودار سرعت - زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. اگر متحرک در لحظه‌ی $t = 0$ ، در

مکان $x = 0$ باشد و پس از مدتی دوباره از همین نقطه عبور کند، بزرگی سرعت متوسط در مدت زمانی که متحرک در خلاف

جهت محور x حرکت کرده چند برابر بزرگی سرعت متوسط در مدت زمانی است که هم جهت محور x حرکت کرده است؟

2 (۱)

3 (۲)

1 (۳)

4 (۴)

3 (۵)

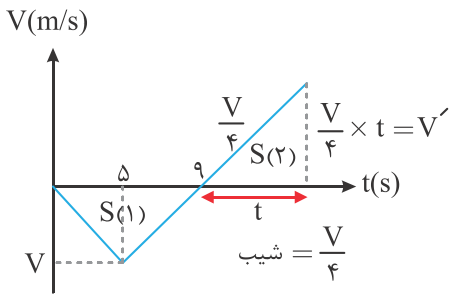
1 (۶)

4 (۷)

شاهد نصیری

گزینه ۱

نکته وقتی متحرک مجدداً از مکان شروع رد شده است، یعنی جابه‌جایی و سرعت متوسط صفر شده است. این اتفاق، خود را در نمودار $V-t$ به این صورت نشون می‌دهد که مساحت مثبت و منفی شکل یکدیگر را خنثی می‌کنند.

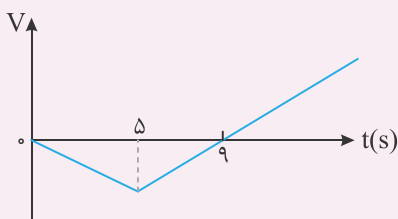

$S(1) = S(2) \Rightarrow \frac{9 \times V}{2} = \frac{V \times t^2}{4 \times 2} \Rightarrow t^2 = 36 \Rightarrow t = 6(s) \Rightarrow V' = \frac{3}{2}V$

* حال اگر سرعت متوسط در نمودار $V-t$ که مثلثی شکل باشد می‌شود نصف ارتفاع مثلث:

$$\bar{V}_{(0 \rightarrow 9)} = \frac{V}{2} = \frac{2}{3} \left| \bar{V}_{(9 \rightarrow 15)} = \frac{3}{2}V \right|$$

دوپینگ نمودار سرعت - زمان متحرکی که روی محور X حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. اگر متحرک در لحظه $t = 0$ ، در مکان $x = 0$ باشد، پس از چند ثانیه دوباره از این نقطه عبور می‌کند؟

- ۱۵ (۱)
- ۱۶ (۲)
- ۱۸ (۳)
- ۲۰ (۴)

(داخل ۹۹ ریاضی)

پاسخ گزینه؟

۷ متحرکی با شتاب ثابت روی محور X حرکت می‌کند. اگر در مبدأ زمان با سرعت $4 \frac{m}{s}$ از مکان $x_0 = 22m$ شروع به حرکت کند، سرعت متوسط متحرک در بازه‌ی زمانی $t_1 = 1$ تا $t_2 = 3$ صفر می‌شود. اندازه سرعت متوسط متحرک در بازه‌ی که فاصله‌ی متحرک از مبدأ حداکثر 10 متر می‌باشد، چند متر بر ثانیه است؟

- ۴ (۱)
- ۶ (۲)
- ۸ (۳)
- ۱۰ (۴)

ایمان تورانی

گزینه ۷

نکته وقتی می‌گویید جابه‌جایی صفر است یعنی در مکانی که در لحظه‌ی $t = 1$ بوده است به همان مکان برگشته پس در لحظه‌ی $t = 2$ تغییر جهت می‌دهد و سرعت آن در این لحظه برابر صفر است.

$$V = at + V_0 \Rightarrow 0 = 2a + 4 \Rightarrow a = -2 \frac{m}{s^2}$$

معادله‌ی حرکت را می‌نویسیم:

$$x = \frac{1}{2}at^2 + V_0t + x_0 \Rightarrow x = -t^2 + 4t + 22$$

$$V_{av} = \frac{-10 - 10}{2} = -10 \text{ m/s} \leftarrow \begin{cases} 10 = -t^2 + 4t + 22 \\ -t^2 + 4t + 12 = 0 \Rightarrow -(t^2 - 4t - 12) = 0 \\ -(t+2)(t-6) = 0 \Rightarrow t = -2 \text{ غ ق ق} \quad t = 6 \text{ ق ق} \\ -10 = -t^2 + 4t + 22 \Rightarrow -(t+4)(t-8) = 0 \quad t = -4 \text{ غ ق ق} \quad t = 8 \text{ ق ق} \\ -t^2 + 4t + 32 = 0 \end{cases}$$

۸ ذره‌ای مطابق شکل از نقطه A به B می‌رود و $\frac{3}{4}$ محیط دایره‌ای به شعاع ۱۰ متر را طی می‌کند. اگر بزرگی شتاب متوسط در این حرکت $10\sqrt{2}(\frac{m}{s^2})$ و تندی آن در نقاط A و B یکسان و برابر $5\frac{m}{s}$ باشد، سرعت متوسط آن در کل این حرکت برابر

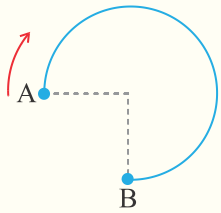
کدام گزینه است؟

۱) $5\sqrt{2}$

۲) $10\sqrt{2}$

۳) $20\sqrt{2}$

۴) $30\sqrt{2}$

شاهد نصیری

۸ گزینه ۳

نکته در مبحث شتاب متوسط، تغییرات سرعت (ΔV) تفاضل برداری بین بردارهای سرعت V_1 و V_2 است.

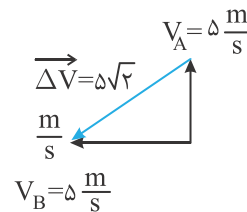
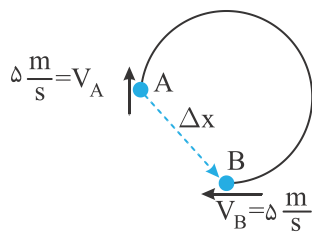
نحوه‌ی محاسبه‌ی این تفاضل به مراحل زیر انجام می‌شود:

۱) ابتدای بردارها را کنار هم می‌گذاریم.

۲) انتهای بردار V_1 را به انتهای بردار V_2 متصل می‌کنیم.

۳) بردار حاصل همان ΔV است.

حالا رسم و محاسبه‌ی $\Delta \vec{V}$:

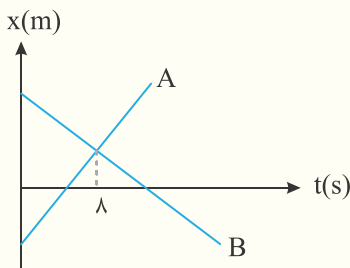

$$\bar{a} = \frac{\Delta V}{\Delta t} \Rightarrow 10\sqrt{2} = \frac{5\sqrt{2}}{\Delta t} \Rightarrow \Delta t = 0.5 \text{ (s)}$$

برای محاسبه‌ی سرعت متوسط، جابه‌جایی را در مسیر A تا B محاسبه می‌کنیم:

$$\Delta x = \sqrt{(10)^2 + (10)^2} = 10\sqrt{2} \text{ (m)} \xrightarrow{\Delta t = 0.5 \text{ s}} \bar{V} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{10\sqrt{2}}{0.5} = 20\sqrt{2} \left(\frac{m}{s}\right)$$

۹ نمودار مکان - زمان دو متحرکی که با تندی ثابت روی خط راست حرکت می‌کنند مطابق شکل مقابل است و این دو متحرک بعد از رسیدن به همدیگر در هر ۵ ثانیه ۲۰ متر از همدیگر دور می‌شوند. اگر در لحظه‌ی t_1 فاصله‌ی دو متحرک از همدیگر برای اولین بار ۴ متر و در لحظه‌ی t_2 فاصله‌ی دو متحرک از همدیگر با فاصله‌ی آن‌ها در مبدأ زمان برابر باشد، حاصل $t_2 - t_1$ کدام است؟

۱) ۲

۲) ۷

۳) ۹

۴) ۱۴

سعید ذبیحی

۹ گزینه ۳

وقتی دو متحرک در هر ۵ ثانیه ۲۰ متر از هم دور می‌شوند یعنی در هر ۵ ثانیه مجموع جابه‌جایی آن‌ها ۲۰ متر است:

$$\Delta x_A + \Delta x_B = 20$$

$$V_B, V_A \rightarrow V_A t + V_B t = 20 \Rightarrow 5V_A + 5V_B = 20 \Rightarrow V_A + V_B = 4$$

* طبق نمودار دو متحرک در لحظه‌ی $t = 8s$ به همدیگر می‌رسند بنابراین معادله مکان - زمان آن‌ها را نوشته و در $t = 8s$ برابر قرار می‌دهیم:

$$\begin{cases} x_A = V_A t + x_{0A} \\ x_B = -V_B t + x_{0B} \end{cases} \Rightarrow \frac{x_A = x_B}{t=8s} \rightarrow 8V_B + x_{0A} = -8V_B + x_{0B}$$

$$\Rightarrow 8(V_A + V_B) = x_{0B} - x_{0A} \xrightarrow{V_A + V_B = 4} x_{0B} - x_{0A} = 32$$

* حالا خواسته‌های سؤال را به دست می‌آوریم: (اولین بار متحرک B، ۴ متر جلوتر از متحرک A است.)

$$x_B - x_A = 4 \Rightarrow -V_B t + x_{0B} - (V_A t + x_{0A}) = 4 \Rightarrow -(V_A + V_B)t + x_{0B} - x_{0A} = 4$$

$$\xrightarrow{V_B + V_A = 4} -4t + 32 = 4 \Rightarrow -4t = -28 \Rightarrow t_1 = 7s$$

* برای پیدا کردن قسمت دوم سؤال کافی است که $x_A - x_B = 32$ باشد بنابراین داریم:

$$V_A t + x_{0A} - (-V_B t + x_{0B}) = 32 \Rightarrow (V_A + V_B)t + x_{0A} - x_{0B} = 32$$

$$\xrightarrow{V_A + V_B = 4} 4t - 32 = 32 \Rightarrow 4t = 64 \Rightarrow t_2 = 16s$$

$$t_2 - t_1 = 16 - 7 \Rightarrow t_2 - t_1 = 9s$$

گزینه ۳ درست است.

دوپینگ

دو متحرک با تندی ثابت v_1 و $v_2 > v_1$ روی خط راست طوری حرکت می‌کنند که اگر خلاف جهت هم بروند، فاصله آن‌ها در هر ثانیه ۱۶ متر تغییر می‌کند و اگر هم‌جهت حرکت کنند، فاصله‌ی آن‌ها در هر دقیقه ۲۴۰ متر تغییر می‌کند،

کدام است $\frac{v_2}{v_1}$ ؟

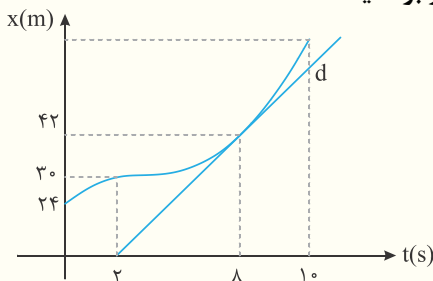
- (۱) $\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{4}{3}$ (۳) $\frac{5}{3}$ (۴) $\frac{7}{5}$

(خارج ۱۴۰۲ تجربی)

پاسخ گزینه ۳

۱۰ نمودار مکان - زمان متحرکی مطابق شکل زیر است. اگر سرعت متوسط متحرک بین ثانیه ۲ تا ۱۰، $1/5$ برابر تندی لحظه‌ای

متحرک در ثانیه ۸ باشد، سرعت متوسط متحرک در بازه $t_1 = 0$ تا $t_2 = 10$ چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) 7
(۲) 8
(۳) 9
(۴) 10

سعید ذبیحی

گزینه ۳

گام اول: تندی لحظه‌ای در ثانیه ۸ (شیب خط d) را بیابید.

$$d \text{ شیب خط} = \frac{42 - 30}{8 - 2} = \frac{12}{6} = 2 \frac{m}{s}$$

گام دوم: سرعت متوسط بین ثانیه ۲ تا ۱۰ را بیابید (شیب خط واصل ثانیه ۱۰ تا ۲)

مکان نقطه‌ای ۱۰ را X بگیرد.

$$\frac{x-30}{10-2} = \frac{x-30}{8}$$

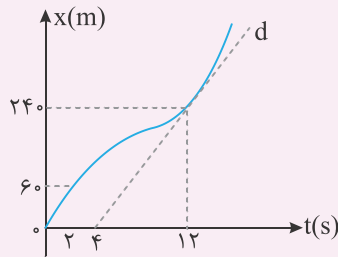
$$d \text{ شیب خط } \times 1/5 = 10 \text{ تا } 2 \text{ شیب خط واصل } 7 \times 1/5 = \frac{x-30}{8} = 84 = x-30 \Rightarrow x = 114$$

$$\frac{114-24}{10-0} = \frac{90}{10} = 9 \frac{m}{s}$$

گام سوم: سرعت متوسط بین ثانیه صفر تا ۱۰

دوبینک

نمودار مکان - زمان متحرکی مطابق شکل زیر است. اگر تندی در لحظه $t = 12s$ برابر تندی متوسط در بازه $t_1 = 2s$ تا $t_2 = 14s$ باشد، سرعت متوسط ۲ ثانیه اول چند برابر سرعت متوسط ۲ ثانیه هفتم است؟ (خط d مماس بر نمودار در لحظه $t = 12s$ است.)

$$\frac{1}{2} \quad (2)$$

$$\frac{2}{3} \quad (4)$$

$$\frac{1}{3} \quad (1)$$

$$\frac{3}{5} \quad (3)$$

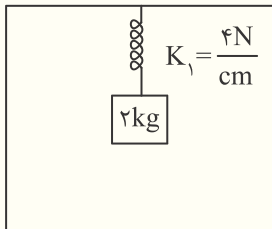
(خارج ۱۵۰۰ تجربی)

پاسخ گزینه ۴

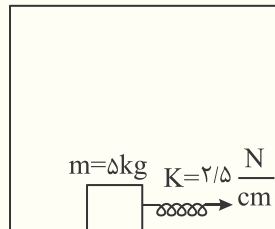
۱۱ جسمی به جرم $2kg$ را توسط فنری با ثابت $4 \frac{N}{cm}$ به سقف آسانسوری متصل کرده و آسانسور با شتاب a_1 رو به بالا شروع به حرکت می‌کند. بار دیگر جسم دیگری به جرم $5kg$ را توسط فنری با ثابت $2/5 \frac{N}{cm}$ روی کف آسانسور که با شتاب a_2 رو به بالا شروع به حرکت کرده است به طور افقی با سرعت ثابت می‌کشیم. اگر تغییر طول فنر در دو حالت برابر و اختلاف اندازه‌ی شتاب در دو حالت $2 \frac{m}{s^2}$ باشد تغییر طول فنر در دو حالت چند cm است؟ ضریب اصطکاک جنبشی با کف آسانسور

برابر $0/2$ است. $(g = 10 \frac{N}{kg})$

- ۱ (۱)
۲ (۲)
۳ (۳)
۴ (۴)

آسانسور (۱)

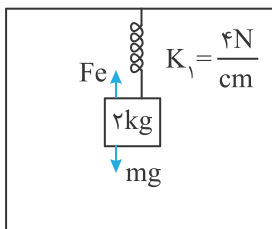

آسانسور (۲)

سعید ذبیحی

گزینه ۴

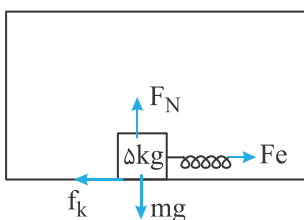
حالت اول:

$$F_e - mg = ma \Rightarrow K_1 \Delta x - mg = ma_1$$

$$\Rightarrow 400 \Delta x - 20 = 2a_1 \Rightarrow a_1 = 200 \Delta x - 10 \quad (1)$$

حالت دوم:

$$\begin{cases} F_N - mg = ma_2 \\ F'e - f_k = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} F_N = 50 + 5a_2 \\ F'e = f_k = \mu_k \times F_N \end{cases}$$

$$250 \Delta x = 0/2 \times (50 + 5a_2)$$

$$\Rightarrow 250 \Delta x = 10 + a_2 \Rightarrow a_2 = 250 \Delta x - 10$$

$$a_2 > a_1 \Rightarrow a_2 - a_1 = 2 \Rightarrow (250 \Delta x - 10) - (200 \Delta x - 10) = 2$$

$$\Rightarrow 50 \Delta x = 2 \Rightarrow \Delta x = 0/04 m \Rightarrow \Delta x = 4 cm$$

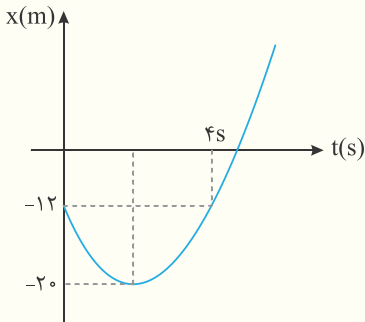
دوبینک فنی به طول ۴۲cm را به سقف آسانسور می‌بندیم و از انتهای آن وزنه ۳ کیلوگرمی آویزان می‌کنیم. اگر ثابت فنر $400 \frac{N}{m}$ باشد و آسانسور با شتاب ثابت رو به پایین $2 \frac{m}{s^2}$ در حرکت باشد، طول فنر در این شرایط چند سانتی‌متر است؟ $g = 10 \frac{m}{s^2}$

	۵۱ (۲)	۴۹ (۱)
	۴۶ (۴)	۴۸ (۳)

(ریاضی خارج ۱۴۰۲ تیر)

پاسخ گزینه ؟

۱۲ نمودار مکان - زمان متحرکی به جرم ۲۰۰ گرم که با شتاب ثابت بر روی محور X در حال حرکت است مطابق شکل است.

بردار تکانه اولیه این متحرک در SI برابر کدام گزینه است؟

- (۱) $-0.8 \vec{i}$
- (۲) $0.8 \vec{i}$
- (۳) $-1.6 \vec{i}$
- (۴) $1.6 \vec{i}$

علی سلیمی

گزینه ۳

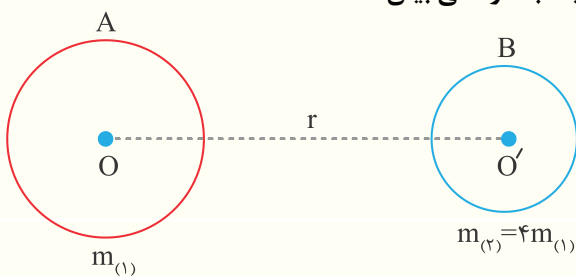
با توجه به قانون تقارن، راس سهمی $t = 3s$ است. و متحرک در این لحظه تغییر جهت داده است بنابراین می‌توان نوشت:

$$\Delta x = \frac{\vec{V}_1 + \vec{V}_2}{2} \times \Delta t \Rightarrow \Delta = \frac{V_0 + 0}{2} \times 2 \Rightarrow V_0 = -1m/s$$

بنابراین تکانه اولیه بدین صورت خواهد بود:

$$\vec{P}_0 = m\vec{v}_0 = 0.2 \times (-1\vec{i}) = -0.2\vec{i} \left(\frac{kg \cdot m}{s} \right)$$

۱۳ دو سیاره A و B مانند شکل زیر در فاصله r از همدیگر قرار دارند. اگر میدان گرانشی سیاره A در نقطه O' را g_A و میدان گرانشی سیاره B در نقطه O را g_B بنامیم، کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) $\vec{g}_A = \vec{g}_B$
- (۲) $\vec{g}_A = -\vec{g}_B$
- (۳) $\vec{g}_A = \frac{1}{4}\vec{g}_B$
- (۴) $\vec{g}_A = -\frac{1}{4}\vec{g}_B$

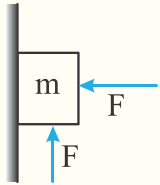
شاهد نصیری

گزینه ۴

شتاب گرانشی از رابطه $g = \frac{GM}{R^2}$ به دست می‌آید.

$$\frac{g_A}{g_B} = \frac{M_A}{M_B} \times \left(\frac{R_B}{R_A} \right)^2 \Rightarrow \frac{g_A}{g_B} = \frac{1}{4} \Rightarrow \vec{g}_B = 4\vec{g}_A \Rightarrow \vec{g}_A = \frac{1}{4}\vec{g}_B \xrightarrow{\text{خلاف جهت}} \vec{g}_A = -\frac{1}{4}\vec{g}_B$$

۱۴ مطابق شکل روبه‌رو جسم در آستانه حرکت رو به بالا قرار دارد. اگر هر یک از نیروهای F را دو برابر کنیم، نیرویی که دیوار به جسم وارد می‌کند K برابر می‌شود. کدام گزینه درست است؟

$$1 < K < 2 \quad (۲)$$

$$K = 1 \quad (۱)$$

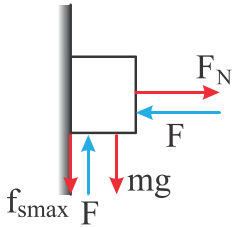
$$K > 2 \quad (۴)$$

$$K = 2 \quad (۳)$$

سعید ذبیحی

گزینه ۲

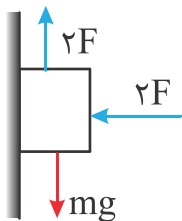
نیرویی که دیوار به جسم وارد می‌کند عبارت است از برآیند نیروهای F_N و f_s یا f_k
حالت اول:

$$R_1 = \sqrt{F_N^2 + f_{s\max}^2} \Rightarrow R_1 = \sqrt{F_N^2 + (\mu_s F_N)^2}$$

$$\xrightarrow{F_N=F} R_1 = \sqrt{F^2 + \mu_s^2 \times F^2} \Rightarrow \boxed{R_1 = F\sqrt{1 + \mu_s^2}} \quad (۱)$$

حالت دوم: ابتدا باید ببینیم که با دو برابر کردن هر یک از نیروهای F جسم حرکت می‌کند یا نه:

$$f'_{s\max} = \mu_s \times F_{N'} \Rightarrow f_{s\max} = \mu_s \times 2F$$

قبل از دو برابر کردن F ها از آن جایی که جسم در آستانه حرکت رو به بالا قرار دارد بنابراین داریم:

$$F = mg + f_{s\max}$$

با دو برابر کردن هر یک از نیروهای F نیروی $f_{s\max}$ هم طبق رابطه‌ی بالا دو برابر می‌شود بنابراین نیروی F رو به بالا بر نیروهای mg و $f_{s\max}$ جدید غلبه کرده و جسم رو به بالا حرکت می‌کند:

$$R_2 = \sqrt{F_{N'}^2 + f_k^2} \Rightarrow R_2 = \sqrt{(2F)^2 + (2F \times \mu_k)^2}$$

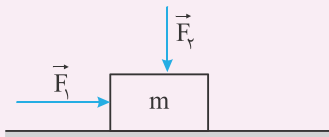
$$\Rightarrow R_2 = \sqrt{4F^2 + 4F^2 \times \mu_k^2} \Rightarrow \boxed{R_2 = 2F\sqrt{1 + \mu_k^2}} \quad (۲)$$

با مقایسه‌ی R_1 و R_2 می‌توان نتیجه گرفت که R_2 بیشتر از R_1 است ولی ۲ برابر نشده است.

$$1 < \frac{R_2}{R_1} < 2 \Rightarrow 1 < k < 2$$

بنابراین: گزینه ۲ درست است.

دوپینگ مطابق شکل زیر، دو نیروی افقی و قائم \vec{F}_1 و \vec{F}_2 به جسمی که روی سطح افقی قرار دارد، وارد می‌شود و جسم ساکن است. اگر بزرگی این دو نیرو، هر یک ۲ برابر شود و جسم همچنان ساکن بماند، نیرویی که سطح به جسم وارد می‌کند، k برابر می‌شود. کدام مورد درست است؟

$$1 < k < 2 \quad (۲)$$

$$2 < k < 3 \quad (۱)$$

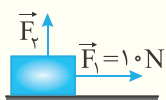
$$k = 1 \quad (۴)$$

$$k = 3 \quad (۳)$$

(خارج ۹۹ تجربی)

گزینه ۲ پاسخ

۱۵ جسمی به جرم 4kg در ابتدا روی یک سطح افقی ساکن است. سپس نیروی افقی \vec{F}_1 و نیروی قائم \vec{F}_2 به جسم وارد می‌شود. اگر بزرگی نیروی \vec{F}_2 به تدریج از صفر تا 20N افزایش یابد، نیروی اصطکاک بین جسم و سطح چه تغییری می‌کند؟

$$\mu_s = 0/4$$

$$\mu_k = 0/25$$

(۱) به تدریج افزایش می‌یابد.

(۲) به تدریج کاهش می‌یابد.

(۳) ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد.

(۴) ابتدا ثابت می‌ماند و سپس کاهش می‌یابد.

شاهد نصیری

گزینه ۴

با افزایش نیروی F_2 از صفر به 20N ، نیروی عمودی سطح از $F_{N(1)} = 40\text{N}$ به $F_{N(2)} = 20\text{N}$ می‌رسد. در نتیجه نیروی اصطکاک بیشینه در این دو حالت برابر است با:

$$f_{s\max(1)} = \mu_s F_{N(1)} = 0.4 \times 40 = 16\text{N}$$

$$f_{s\max(2)} = \mu_s F_{N(2)} = 0.4 \times 20 = 8\text{N}$$

در بازه‌ای که اصطکاک ایستایی بیشینه از عدد 16N به عدد 10N کاهش می‌یابد، چون نیروی محرک وارد بر جسم $F_1 = 10\text{N}$ است و عددی ثابت است، پس نیروی اصطکاک ایستایی و برابر $f_s = F_1 = 10\text{N}$ است. پس در بازه‌ای که اصطکاک ایستایی بیشینه از عدد 10N به 8N در حال کاهش است و به دلیل این $f_{s\max} < F_1$ می‌شود، جسم به حرکت درمی‌آید و اصطکاک آن از نوع جنبشی (f_k) می‌شود:

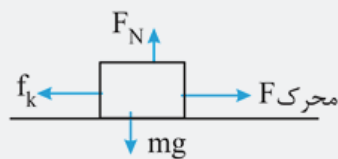
$$f_k = \mu_k F_N$$

پس نیروی اصطکاک ابتدا ثابت است و سپس کاهش می‌یابد.

باید بررسی کنیم حالت‌های مختلف رو:

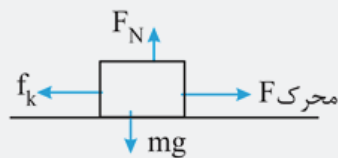
(۱) حالت اول: جسم ساکن است.

نیروی مازاد در راستای محور $y \Rightarrow F_N$

$$\left. \begin{array}{l} F_N t \Rightarrow f_{s\max} \uparrow \\ F_N t \Rightarrow f_{s\max} \downarrow \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{cases} \text{جسم قطعاً ساکن می‌ماند} \\ \text{جسم ساکن می‌ماند} \Rightarrow F_{\text{محرک}} < f_{s\max} \\ \text{جسم در آستانه حرکت می‌گیرد} \Rightarrow F_{\text{محرک}} = f_{s\max} \\ \text{جسم به صورت تندشونده حرکت می‌کند} \Rightarrow F_{\text{محرک}} > f_{s\max} \end{cases}$$

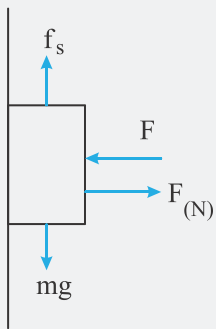
حالت دوم: جسم در حال حرکت است.

نیروی مازاد در راستای محور $y \Rightarrow F_N$

$$\left. \begin{array}{l} F_N t \Rightarrow f_k \uparrow \\ F_N t \Rightarrow f_k t \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{cases} \text{حرکت تندشونده می‌ماند} \Rightarrow F_{\text{محرک}} > f_k \\ \text{حرکت با سرعت ثابت} \Rightarrow F_{\text{محرک}} = f_k \\ \text{حرکت کندشونده می‌شود} \Rightarrow F_{\text{محرک}} < f_k \\ \text{تندشونده} \Rightarrow F_{\text{محرک}} > f_k \\ \text{سرعت ثابت} \Rightarrow F_{\text{محرک}} = f_k \\ \text{کندشونده} \Rightarrow F_{\text{محرک}} < f_k \end{cases}$$

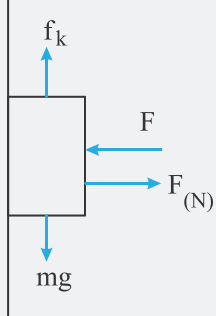
۲) حالت اول: جسم ساکن است.

نیروی مازاد در راستای محور x $\Rightarrow F_N$

$$\left\{ \begin{array}{l} F_N \uparrow \Rightarrow f_{s\max} \uparrow \Rightarrow \text{جسم ساکن می ماند} \\ mg < f_{s\max} \Rightarrow \text{ساکن می ماند} \\ mg = f_{s\max} \Rightarrow \text{آستانه حرکت روبه پایین} \\ F_N \downarrow \Rightarrow f_{s\max} \downarrow \Rightarrow \\ mg > f_{s\max} \Rightarrow \text{تندشونده روبه پایین} \end{array} \right.$$

حالت دوم: جسم در حال حرکت است.

نیروی مازاد در راستای محور x $\Rightarrow F_N$

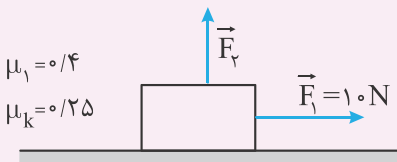
$$\left\{ \begin{array}{l} F_N \uparrow \Rightarrow f_k \uparrow \Rightarrow \begin{array}{l} mg > f_k \Rightarrow \text{تندشونده روبه پایین} \\ mg = f_k \Rightarrow \text{با سرعت ثابت روبه پایین} \\ mg < f_k \Rightarrow \text{کندشونده روبه پایین حرکت می کند} \end{array} \\ F_N \downarrow \Rightarrow f_k \Rightarrow \text{مانند حالت قبل} \end{array} \right.$$

* این‌ها برای حفظ کردن نیست، بلکه اثبات این موضوع است که فیزیک درس مفهومی است.

دوبینگ

جسمی به جرم ۴kg در ابتدا، روی یک سطح افقی ساکن است. سپس نیروی افقی \vec{F}_1 و نیروی قائم \vec{F}_2 به جسم وارد می‌شوند. اگر بزرگی نیروی F_2 به تدریج از صفر تا ۲۰N افزایش یابد، نیروی اصطکاک بین جسم و سطح چه تغییری

می‌کند؟ $(g = 10 \frac{N}{kg})$

۱) به تدریج افزایش می‌یابد.

۲) به تدریج کاهش می‌یابد.

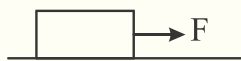
۳) ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد.

۴) ابتدا ثابت می‌ماند و سپس کاهش می‌یابد.

(خارج امتحان تجربی)

پاسخ گزینه ؟

۱۶) جسمی مطابق شکل از حال سکون با نیروی F هل داده می‌شود. نیروی اصطکاک وارد جسم از طرف سطح افقی برابر $\frac{F}{3}$ است. اگر پس از طی مسافت ۱۲cm نیروی F قطع شود، کل مسافت طی شده توسط متحرک برابر چند سانتی‌متر است؟

۱۲ (۲)

۲۴ (۱)

۴۸ (۴)

۳۶ (۳)

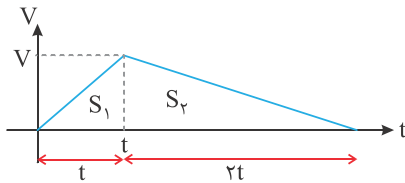
ایمان تورا

گزینه ۳

گام اول: معادله‌های شتاب را می‌نویسیم:

$$F - f_k = ma_1 \Rightarrow F - \frac{2}{3}F = ma_1 \Rightarrow \frac{1}{3}F = ma_1$$

$$-f_k = ma_2 \Rightarrow -\frac{F}{3} = ma_2$$

گام دوم: نمودار سرعت - زمان را رسم می کنیم:

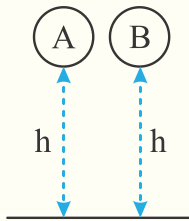
با توجه به این که $a_1 = -2a_2 \iff -2 = \frac{a_1}{a_2}$ و $t' = 3t$

گام سوم: حال به کمک مساحت زیر نمودار

$$S_1 = \frac{Vt}{2} = 12 \qquad S_2 = \frac{2Vt}{2} \Rightarrow S_2 = 24$$

(کل مسافت) $12 + 24 = 36 \text{ cm}$

۱۷ دو گوی هم اندازه A و B به جرم های $m_A = m$ و $m_B = 3m$ هم زمان، از ارتفاع معینی نسبت به سطح زمین رها می شوند. اگر اندازه نیروی مقاومت هوای وارد بر دو گوی ثابت و برابر $F_D = 0.3mg$ باشد، مدت زمان رسیدن گوی B به زمین چند برابر مدت زمان رسیدن گوی A به زمین است؟!

- (۱) $\frac{7}{9}$
- (۲) $\frac{9}{7}$
- (۳) $\frac{\sqrt{7}}{3}$
- (۴) $\frac{3\sqrt{7}}{7}$

علی سلیمی

گزینه ۳ ۱۷

قانون دوم نیوتون را برای هر دو جسم A و B می نویسیم:

$$f_{\text{net},A} = ma_A \Rightarrow mg - f_D = ma_A \xrightarrow{f_D = 0.3mg} mg - 0.3mg = ma_A$$

$$0.7mg = ma_A \Rightarrow a_A = 0.7g$$

$$f_{\text{net},B} = ma_B \rightarrow 3mg - f_D = 3ma_B \xrightarrow{f_D = 0.3mg} 2.7mg = 3ma_B$$

$$a_B = 0.9g$$

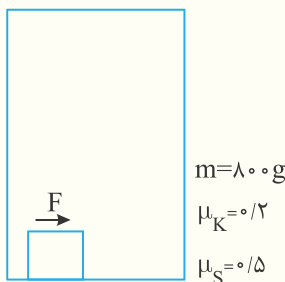
جابه جایی هر دو گوی یکسان است؛ پس با استفاده از معادله جابه جایی: زمان می توان نوشت بنابراین:

$$\Delta x_A = \Delta x_B \xrightarrow{v_0 = 0} \frac{1}{2} a_A t_A^2 = \frac{1}{2} a_B t_B^2 \Rightarrow \left(\frac{t_B}{t_A}\right)^2 = \frac{a_A}{a_B}$$

$$\left(\frac{t_B}{t_A}\right)^2 = \frac{0.7}{0.9} \Rightarrow \frac{t_B}{t_A} = \frac{\sqrt{7}}{3}$$

۱۸ نیرویی به اندازه F مطابق شکل بر جسمی ساکن وارد می شود. هنگامی که آسانسور ساکن است جسم در آستانه حرکت

قرار دارد و زمانی که آسانسور شروع به حرکت به سمت پایین می کند جسم با شتاب $a = 4 \frac{m}{s^2}$ به سمت راست شروع به حرکت

می کند. شتاب آسانسور چند $\frac{m}{s^2}$ می باشد؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

(۱) $4 \frac{m}{s^2}$

(۲) $5 \frac{m}{s^2}$

(۳) $6 \frac{m}{s^2}$

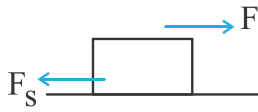
(۴) $2 \frac{m}{s^2}$

امیرحسین قدردان خانی

گزینه ۲ ۱۸

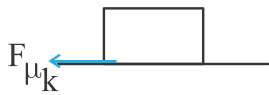
۲ حالت داریم: (۱) وقتی آسانسور ساکن است $y = 10 \leftarrow$

(۲) وقتی آسانسور شروع به حرکت به سمت پایین می‌کند $y' = y - a \leftarrow$ (چون شتاب به سمت پایین است منها می‌کنیم).
حالت اول: جسم در سکون (آستانه حرکت) یعنی نیروی خالی برابر صفر است.

$$F = F_{\mu_s} \Rightarrow F_{\mu_s} = mg\mu_s \xrightarrow{m=0.8 \quad \mu_s=0.5} F = 0.8 \times 10 \times 0.5 \Rightarrow F = 4 \text{ N}$$

حالت دوم: جسم حرکت شتابدار را آغاز می‌کند طبق رابطه $F_{\text{net}} = ma$ داریم:

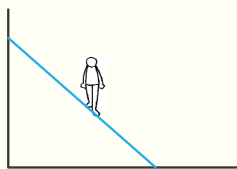
$$F - F_{\mu_k} = ma \xrightarrow{F=4 \text{ N} \quad a=4 \frac{m}{s^2} \quad F_{\mu_k}=mg'\mu_k} 4 - F_{\mu_k} = 0.8 \times 4$$

$$F_{\mu_k} = 0.8$$

$$\Rightarrow F_{\mu_k} = 0.8 \text{ N} = m(y - a)\mu_k$$

$$\xrightarrow{\mu_k=0.2} 0.8 = 0.8(10 - a) \times 0.2 \Rightarrow a = 5 \frac{m}{s^2}$$

۱۹ مطابق شکل نردبانی به جرم 200 kg به دیواره قائم دارای اصطکاکی تکیه داده شده است. یک بنا می‌خواهد برای انجام کار از نردبان بالا رود. اگر ضریب اصطکاک ایستایی افقی و عمودی به ترتیب 0.4 و 0.3 و نیروی عمود تکیه‌گاه دیواره قائم به نردبان

1000 N باشد، جرم بنا حداکثر باید چند کیلوگرم باشد تا نردبان سر نخورد؟ $(g = 10 \frac{N}{kg})$

۶۰ (۲)

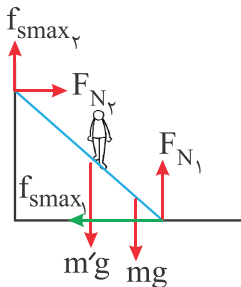
۷۵ (۱)

۹۰ (۴)

۸۰ (۳)

مسئله کنجی

گزینه ۳

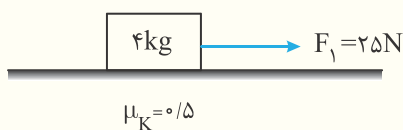
ابتدا یک شکل مناسب از صورت سوال رسم می‌کنیم.

برای این که بنا حراکتر جرم را داشته باشد، نردبان باید در آستانه حرکت قرار بگیرد:

$$f_{\text{net}} = 0 \Rightarrow \begin{cases} f_{s\text{max}_1} = F_{N_2} = 1000 \text{ N} \Rightarrow \mu_{s_1} F_{N_1} = 1000 \Rightarrow 0.4 F_{N_1} = 1000 \Rightarrow F_{N_1} = 2500 \\ (m' + m)g = F_{N_1} + f_{s\text{max}_2} \Rightarrow (m' + 200) \times 10 = 2500 + (0.3 \times 1000) \Rightarrow (m' + 200) \times 10 = 2800 \end{cases}$$

$$\Rightarrow m' = 80 \text{ kg}$$

۲۰ جسمی به جرم 4 kg مطابق شکل تحت تأثیر نیروی افقی $F_1 = 25 \text{ N}$ شروع به حرکت می‌کند. بعد از 8 ثانیه نیروی عمودی و رو به پایین $F_2 = 30 \text{ N}$ بر جسم اعمال می‌شود. سرعت متوسط متحرک از لحظه‌ی شروع حرکت تا توقف چند متر

۲/۵ (۲)

۲ (۱)

۵ (۴)

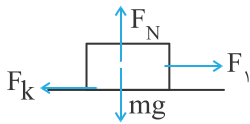
۴ (۳)

بر ثانیه است؟ $(g = 10 \frac{N}{kg})$

سعیه ذیحی

گزینه ۳

مرحله ی اول: از $t = 0$ تا $t = 8s$:

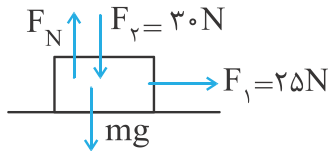
$$F_1 - f_{k1} = ma_1 \xrightarrow{F_N=mg} 25 - 40 \times 0 / 5 = 4a_1$$

$$\Rightarrow 5 = 4a_1 \Rightarrow a_1 = \frac{5}{4} \frac{m}{s^2}$$

$$V = at + V_0 = \frac{5}{4} \times 8 \Rightarrow V = 10 \frac{m}{s}$$

$$\Delta x_1 = \frac{1}{2} a_1 t^2 + V_0 t \Rightarrow \Delta x_1 = \frac{1}{2} \times \frac{5}{4} \times 64 \Rightarrow \Delta x_1 = 40m$$

مرحله ی دوم: از لحظه ی $t = 8s$ تا توقف:

$$F_1 - f_{kr} = ma_r \quad (F_N = mg + F_r)$$

$$\Rightarrow 25 - (40 + 30) \times 0 / 5 = 4a_r \Rightarrow 25 - 35 = 4a_r$$

$$\Rightarrow 4a_r = -10 \Rightarrow a_r = -2.5 \frac{m}{s^2}$$

(سرعت اولیه ی این مرحله همان سرعت نهایی مرحله ی قبل است.)

$$V^r - V_0^r = 2a_r \Delta x_r$$

$$\Rightarrow 0 - (10)^2 = 2(-2.5/5) \Delta x_r \Rightarrow -100 = -5 \Delta x_r \Rightarrow \Delta x_r = 20m$$

$$V = at_r + V_0 \Rightarrow 0 = -2/5 t_r + 10 \Rightarrow t_r = 25s$$

$$V_{av} = \frac{\Delta x_1 + \Delta x_r}{t_1 + t_r} = \frac{40 + 20}{8 + 25} = \frac{60}{33} \Rightarrow V_{av} = 1.8 \frac{m}{s}$$

۲۱ نوسانگری روی محور x حرکت هماهنگ ساده انجام می دهد. این نوسانگر در لحظه ی t_1 در مکان $x_1 = \frac{+1}{\sqrt{2}} A$ و در

لحظه ی t_2 در مکان $x_2 = \frac{-1}{\sqrt{2}} A$ قرار دارد. اگر تندی متوسط متحرک در بازه ی زمانی t_1 تا t_2 ، $(10\sqrt{2} + 1)$ برابر اندازه ی

سرعت متوسط متحرک در این بازه باشد، چند بار تندی نوسانگر در این بازه بیشینه می شود؟

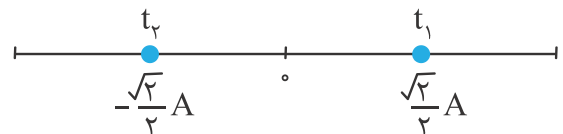
- ۱۰ (۱) ۲۰ (۲) ۳۰ (۳) ۴۰ (۴)

سعید ذبیحی

گزینه ۱

فرض می کنیم که این نوسانگر N نوسان کامل انجام داده است. در هر نوسان کامل نوسانگر مسافت $4A$ را طی می کند. بنابراین در N نوسان کامل مسافت $4A \times n$ را طی می کند:

$$S_{av} = (10\sqrt{2} + 1) \times |V_{av}| \Rightarrow \frac{L}{\Delta t} = (10\sqrt{2} + 1) \times \frac{d}{\Delta t}$$

$$L = (10\sqrt{2} + 1) \times d$$

* نوسانگر پس از n نوسان کامل به $\frac{\sqrt{2}}{2} A$ + رسیده و پس از آن جا به $\frac{\sqrt{2}}{2} A$ - می رود. پس مسافت کل طی شده برابر است با:

$$4nA + 2\left(\frac{\sqrt{2}}{2} A\right)$$

$$\Rightarrow 4nA + \sqrt{2}A = (10\sqrt{2} + 1) \times 2\left(\frac{\sqrt{2}}{2} A\right)$$

اندازه جابجایی

$$\Rightarrow (4n + \sqrt{2})A = (10\sqrt{2} + 1) \times \sqrt{2}A \Rightarrow (4n + \sqrt{2})A = (20 + \sqrt{2})A$$

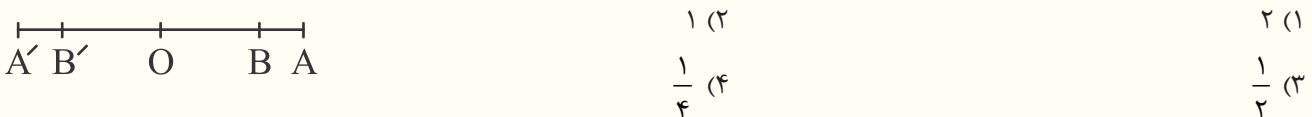
$$\Rightarrow 4n + \sqrt{2} = 20 + \sqrt{2} \Rightarrow 4n = 20 \Rightarrow n = 5$$

* در هر نوسان کامل یک نوسانگر دو بار از مبدأ نوسان عبور می‌کند بنابراین دو بار تندی‌اش بیشینه می‌شود.

$$5 \times 2 = 10$$

۲۲ مطابق شکل روبه‌رو، نوسانگری روی پاره‌خط AA' و حول نقطه‌ی O نوسان می‌کند و معادله‌ی حرکت آن در SI به صورت $x = 0.1 \cos \frac{\pi}{12} t$ است. این نوسانگر فاصله‌های AB و OB' را بدون تغییر جهت به ترتیب در مدت $4s$ و $2s$ طی می‌کند.

نسبت حداکثر تندی متوسط نوسانگر در فاصله‌ی AB چند برابر حداکثر تندی متوسط آن در فاصله‌ی OB' است؟

پرحام امیری

گزینه ۳

با توجه به معادله حرکت نوسانگر فاصله‌های $A'B'$ و OB را به دست می‌آوریم:

$$x = 0.1 \cos \frac{\pi}{12} t \Rightarrow W = \frac{\pi}{12} \Rightarrow T = 24s$$

$$A \text{ نقطه } : x_A = +A = 0.1m$$

$$B \text{ نقطه } : t_B = 4s \Rightarrow x_B = 0.1 \cos\left(\frac{\pi}{12} \times 4\right) \Rightarrow 0.05m$$

$$AB \text{ فاصله } = |x_A - x_B| = |0.1 - 0.05| = 0.05m$$

$$O \text{ نقطه } : t_0 = \frac{T}{4} = \frac{24}{4} = 6s \Rightarrow x_0 = 0$$

$$B' \text{ نقطه } : t_{B'} = t_0 + 2 = 6 + 2 = 8s \Rightarrow x_{B'} = 0.1 \cos\left(\frac{\pi}{12} \times 8\right) = -0.05m$$

حال می‌توان نسبت خواسته شده را به دست آورد:

$$\frac{S_{AB}}{S_{OB'}} = \frac{0.05}{\frac{0.05}{2}} = \frac{1}{2}$$

۲۳ جرم دوچرخه‌ای به همراه سرنشین آن برابر $120kg$ است که به صورت یکنواخت روی چرخ‌ها توزیع شده است. در صورتی که ثابت فنر متصل به هر چرخ $K = 1500 \frac{N}{m}$ باشد، پس از حرکت دوچرخه از روی یک چاله، دوره‌ی تناوب ارتعاش هر فنر چند ثانیه می‌شود؟

$$0.16\pi \text{ (۱)}$$

$$1/6\pi \text{ (۲)}$$

$$0.04\pi \text{ (۳)}$$

$$0.4\pi \text{ (۴)}$$

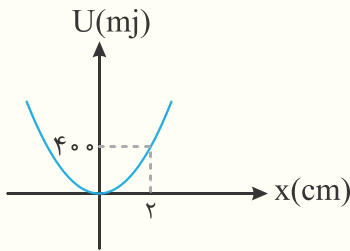
مصدرضا طاهری تراز

گزینه ۴

با توجه به اینکه جرم کل دوچرخه روی دو چرخ واقع شده است لذا جرم وارد بر هر فنر معادل $\frac{120}{2} = 60$ کیلوگرم است. حال با توجه به رابطه کتاب درسی داریم:

$$T = 2\pi\sqrt{\frac{m}{k}} \Rightarrow T = 2\pi\sqrt{\frac{60}{1500}} = 0.4\pi$$

۲۴ نمودار انرژی پتانسیل - مکان نوسانگری به جرم ۲۰۰ گرم مطابق شکل است. اگر در مکان $x = -2\text{cm}$ انرژی جنبشی

نوسانگر ۰/۴ باشد، بیشینه تندی حرکت نوسانگر چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) $2\sqrt{2}$
- (۲) ۲
- (۳) ۱
- (۴) ۴

علی سلیمی

گزینه ۱ ۲۴

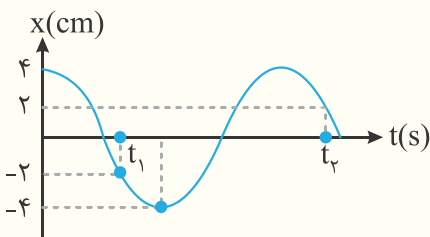
$$X = -2\text{cm} : \begin{cases} K = 0.4 \\ U = 0.4 \end{cases} \Rightarrow E = U + K = 0.8\text{J}$$

$$E = K_{\max} = \frac{1}{2}mv_{\max}^2$$

$$\Rightarrow 0.8 = \frac{1}{2} \times 0.2 \times v_{\max}^2$$

$$\Rightarrow v_{\max}^2 = 8 \frac{\text{m}^2}{\text{s}^2} \Rightarrow v_{\max} = 2\sqrt{2}$$

۲۵ نمودار مکان - زمان حرکت هماهنگ ساده وزنه‌ای مطابق شکل است اگر ثابت فنر $10\pi^2 \frac{\text{N}}{\text{m}}$ باشد جرم وزنه 400g باشد،

حاصل $t_2 - t_1$ چند ثانیه خواهد بود؟

- (۱) $\frac{1}{4}$
- (۲) $\frac{1}{15}$
- (۳) $\frac{1}{12}$
- (۴) $\frac{1}{3}$

علی نجفی

گزینه ۴ ۲۵

با داشتن m و k دوره تناوب را حساب می‌کنیم:

$$T = 2\pi\sqrt{\frac{m}{k}} \xrightarrow{\substack{k=10\pi^2 \frac{\text{N}}{\text{m}} \\ m=0.4\text{kg}}} T = 2\pi\sqrt{\frac{0.4}{10\pi^2}} \Rightarrow T = 2\pi\sqrt{\frac{4}{100\pi^2}} = 0.4\text{s}$$

$$\omega = \frac{2\pi}{T} \Rightarrow \omega = \frac{2\pi}{0.4} = 5\pi \frac{\text{rad}}{\text{s}}$$

بعد باید معادله‌ی مکان زمان حرکت هماهنگ ساده را بنویسیم و لحظات خواسته شده را حساب کنیم:

$$x = A \cos \omega t \xrightarrow{\substack{A=0.4\text{m} \\ \omega=5\pi}} 0.4 \cos 5\pi t = x$$

$$x = 0.02 \Rightarrow 0.02 = 0.04 \cos \Delta \pi t_1 \Rightarrow \cos \Delta \pi t_1 = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{\pi}{3}, \frac{5\pi}{3}, \frac{7\pi}{3} \quad (1)$$

$$x = -0.02 \Rightarrow -0.02 = 0.04 \cos \Delta \pi t_2 \Rightarrow \cos \Delta \pi t_2 = \frac{-1}{2} \Rightarrow \frac{2\pi}{3}, \frac{4\pi}{3} \quad (2)$$

$$\Delta \pi t_1 = \frac{7\pi}{3} \Rightarrow t_1 = \frac{7}{15} \text{ s}$$

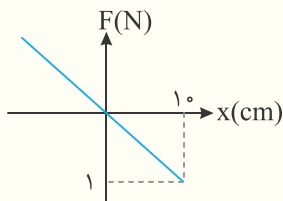
$$t_1 - t_2 = \frac{7}{15} - \frac{2}{15} = \frac{5}{15} = \frac{1}{3}$$

$$\Delta \pi t_2 = \frac{2\pi}{3} \Rightarrow t_2 = \frac{2}{15} \text{ s}$$

برای حل معادله‌های مثلثاتی این نکته را در نظر بگیرید که مقادیر خواسته شده رادین در کدام ربع و چندمین دور نوسان است.

۲۶ نمودار $F-x$ نوسانگری که حرکت هماهنگ ساده دارد مطابق شکل رو به رو است. اگر جرم نوسانگر 4 kg باشد، شتاب

نوسانگر پس از گذشت $t = \frac{1}{3} \text{ s}$ از شروع نوسان، چند متر بر مربع ثانیه می‌شود؟ ($\pi^2 = 10$)

$$\frac{1}{2} \quad (2)$$

$$\frac{1}{8} \quad (1)$$

$$\frac{1}{16} \quad (4)$$

$$\frac{1}{4} \quad (3)$$

معدنی گنجی

گزینه ۱

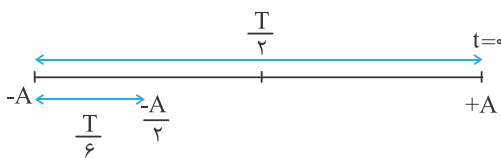
ابتدا از روی نمودار و با توجه به F_{\max} ، دوره تناوب نوسانگر را به دست می‌آوریم:

$$F_{\max} = m.A.\omega^2 \xrightarrow{\omega = \frac{2\pi}{T}} F_{\max} = m.A.\frac{4\pi^2}{T^2} \Rightarrow 1 = \frac{4 \times 0.04 \times 40}{T^2} \Rightarrow T^2 = 16 \Rightarrow T = 4 \text{ s}$$

$$\frac{t}{T} = \frac{\frac{1}{3}}{4} = \frac{1}{12} \Rightarrow t = \frac{1}{12} T$$

حال مکان نوسانگر را در لحظه $t = \frac{1}{3} \text{ s}$ می‌یابیم:

طبق شکل زیر مکان نوسانگر در لحظه $t = \frac{1}{3} \text{ s}$ برابر است با: $x = -\frac{A}{2} = -\Delta \text{ cm}$

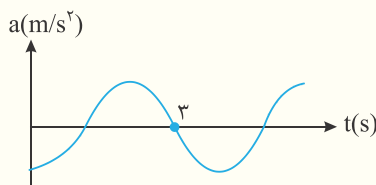
حال طبق فرمول شتاب مکان داریم:

$$\omega = \frac{2\pi}{T} \Rightarrow \omega^2 = \frac{4\pi^2}{T^2} = \frac{40}{16} = \frac{5}{2}$$

$$a = -\omega^2 \cdot x \xrightarrow{\omega^2 = 5/2} a = -\frac{5}{2} \times \frac{-\Delta}{100} = \frac{1}{8} \text{ m/s}^2$$

۲۷ نمودار شتاب - زمان و مسیر حرکت نوسانگری مطابق شکل‌های زیر است. حداقل زمان رسیدن از نقطه‌ی C به نقطه‌ی A

کدام است؟

$$\frac{3}{4} \quad (4)$$

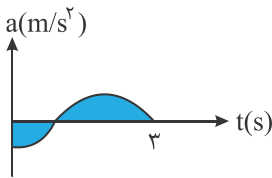
$$\frac{3}{2} \quad (3)$$

$$\frac{4}{3} \quad (2)$$

$$\frac{2}{3} \quad (1)$$

امیرحسین صحرانورد

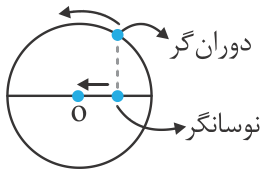
گزینه ۲

$$\frac{T}{4} + \frac{T}{2} = \frac{3T}{4} = 3 \Rightarrow T = 4(s)$$

ابتدا با توجه به نمودار، دوره تناوب (T) را به دست می آوریم:

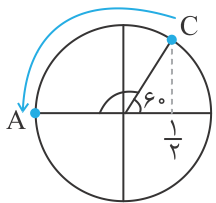
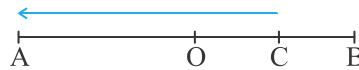
یادآوری ۱: هر نوسانگر را می توان سایه ای از یک دوران گر فرض کرد. با حرکت دوران گر، سایه آن یعنی همان نوسانگر به حرکت درمی آید.

یادآوری ۲: دایره مرجع، دایره ای است که قابلیت تبدیل به دایره مثلثاتی را دارد. ببینید اگر مسیر حرکت نوسانگر را قطری از یک دایره فرض کنیم، آن دایره قابلیت تبدیل به دایره مثلثاتی را دارد. (یعنی دایره مرجع است). چگونگی تبدیل به این صورت است که طول پاره خط نوسان را به بزرگترین عدد تقسیم می کنیم تا در نهایت بتوانیم از نسبت های مثلثاتی معروف استفاده کنیم.

برای اینکه حداقل زمان صرف شود، نوسانگر باید به طور مستقیم از C به A برود یعنی اینگونه:

عدد $\frac{1}{2}$ برابر با $\cos 60^\circ$ است:

متحرک (دورانگر) برای رسیدن به نقطه A باید زاویه ای به اندازه 120° را طی کند:

$$120^\circ = \frac{2\pi}{3} \sim \frac{2T}{6} = \frac{T}{3} \xrightarrow{T=4(s)} t_{\min}^{C \rightarrow A} = \frac{4}{3}(s)$$

۲۸ نوسانگری روی پاره خطی به طول ۱۶cm حرکت هماهنگ ساده انجام می دهد. اگر مسافت طی شده توسط نوسانگر در مدت زمان ۲ ثانیه، $\frac{1}{6}m$ باشد، بسامد زاویه ای نوسانگر چند رادیان بر ثانیه است؟

- (۱) 20π (۲) 10π (۳) $\frac{2}{5}\pi$ (۴) 5π

معدی کنجی

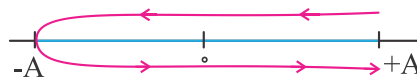
۲۸ گزینه ۴

ابتدا دامنه نوسان را محاسبه می کنیم:

$$A = \frac{\text{طول پاره خط}}{2} = \frac{16\text{cm}}{2} = 8\text{cm}$$

در هر نوسان کامل، مسافت طی شده توسط نوسانگر، چهار برابر دامنه نوسان است. پس تعداد نوسان را محاسبه می کنیم:

$$N = \frac{L}{4A} = \frac{1/6 \times 100\text{cm}}{4 \times 8\text{cm}} = 5$$

حال برای محاسبه بسامد زاویه (w) داریم:

$$T = \frac{t}{N} = \frac{2}{5}\text{s} \Rightarrow \omega = \frac{2\pi}{T} = \frac{2\pi}{\frac{2}{5}} = 5\pi \frac{\text{rad}}{\text{s}}$$

دوپینگ نوسانگری به جرم ۴۰۰ گرم، روی پاره خطی به طول ۱۰ سانتی متر، حرکت هماهنگ ساده انجام می دهد. اگر

حداقل زمان لازم برای طی یک مسافت ۵ سانتی متری برابر $\frac{1}{3}$ ثانیه باشد، بیشینه انرژی جنبشی این نوسانگر، چند میلی ژول است؟ ($\pi = 3$)

- (۱) ۹۰۰ (۲) ۴۵۰ (۳) ۹۰ (۴) ۴۵

(راضی ۱۴۰۵ دی)

پاسخ گزینه ۴

۲۹ وزنه‌ای به جرم ۱۰۰ گرم با بسامد ۲۰ Hz روی محور x حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد و در لحظه‌ای که انرژی پتانسیل کشسانی آن نصف مقدار بیشینه‌اش شود، انرژی جنبشی آن به 10^{-2} J می‌رسد. معادله مکان - زمان آن در SI کدام است؟

$$x = 0.05 \cos 20\pi t \quad (۲)$$

$$x = 0.05 \cos 40\pi t \quad (۱)$$

$$x = 0.02 \cos 20\pi t \quad (۴)$$

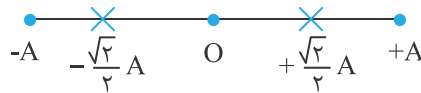
$$x = 0.02 \cos 40\pi t \quad (۳)$$

شاهد نصیری

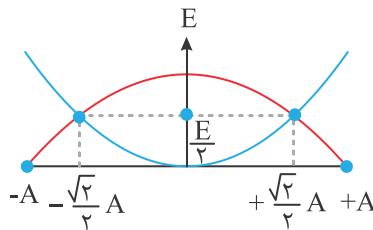
گزینه ۱

معادله‌ی مکان - زمان نوسانگر به صورت $x = A \cos(\omega t)$ است:

لحظه‌ای که انرژی پتانسیل نصف مقدار بیشینه‌اش باشد:

$$\pm \sqrt{\frac{2}{2}} A \Rightarrow K = U = \frac{E}{2} \Rightarrow V = \frac{\sqrt{2}}{2} V_{\max} \Rightarrow \text{در نمودار}$$

پس یعنی $\frac{E}{2} = 0.01\pi^2$ و در نتیجه $E = 0.02\pi^2$ ، پس:

$$E = 0.02\pi^2 \xrightarrow[f=20(\text{Hz})]{m=0.1(\text{kg})} E = 2\pi^2 m A^2 f^2 \Rightarrow 0.02\pi^2 = 2\pi^2 \times \frac{1}{10} \times A^2 \times 400 \Rightarrow A^2 = \frac{1}{400} \Rightarrow A = \frac{1}{20} (\text{m})$$

$$\Rightarrow A = 0.05 (\text{m})$$

$$\omega = \frac{2\pi}{T} = 2\pi f = 2\pi \times 20 = 40\pi \left(\frac{\text{rad}}{\text{s}}\right)$$

$$\text{در آن لحظه} \Rightarrow x = A \cos \omega t \Rightarrow x = 0.05 \cos 40\pi t$$

شودمونی تر؛ بپه‌ها بدت انرژی در نوسان‌کش همینه.

$$\frac{x}{A} \xrightarrow{\text{توان } y} \frac{U}{E}$$

$$\sin^2 + \cos^2 = 1 \quad \updownarrow \quad \downarrow \quad K + U = E$$

$$\frac{V}{V_{\max}} \xrightarrow{\text{توان } 2} \frac{K}{E}$$

پادرازی از گلیم:

$$x = A \cos(\omega t) \Rightarrow \frac{x}{A} \Rightarrow \cos$$

↓ مشتق

$$V = -A\omega \sin(\omega t) \Rightarrow \frac{V}{A\omega} \Rightarrow \sin$$

↓ مشتق

$$a = -A\omega^2 \cos(\omega t) \Rightarrow \frac{a}{A\omega^2} \Rightarrow \cos$$

دوپینگ وزنه‌ای به جرم ۱۰۰ گرم با بسامد ۲۰ هرتز روی محور X حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد و در لحظه‌ای که انرژی پتانسیل کشسانی آن نصف مقدار بیشینه‌اش شود، انرژی جنبشی آن به $\frac{1}{16} J$ می‌رسد. معادله مکان - زمان آن در SI کدام است؟

(۲) $x = 0.05 \cos 20\pi t$

(۱) $x = 0.05 \cos 40\pi t$

(۴) $x = 0.02 \cos 20\pi t$

(۳) $x = 0.02 \cos 40\pi t$

(ریاضی خارج ۱۴۰۲ تیر)

پاسخ **گزینه ۲**

۳۰ طول آونگ ساده‌ای که در مدت ۱۰ ثانیه ۵ نوسان انجام می‌دهد، ۵۱cm کاهش می‌یابد. این آونگ در مدت ۲۸ ثانیه، چند نوسان انجام می‌دهد؟ ($\pi^2 = g$)

(۴) ۴۰

(۳) ۳۰

(۲) ۲۰

(۱) ۱۰

فاطمه یعقوبی

۳۰ **گزینه ۲**

ابتدا دوره تناوب (T) را به دست می‌آوریم:

$$T = \frac{t}{n} = \frac{10}{5} = 2(s)$$

سپس طول اولیه آونگ را حساب می‌کنیم:

$$T = 2\pi\sqrt{\frac{L}{g}} \Rightarrow 2 = 2\pi\sqrt{\frac{L}{g}} \xrightarrow{\text{جذر}} 1 = \pi\sqrt{\frac{L}{g}} \Rightarrow L = 1m = 100cm \Rightarrow 100 - 51 = 49cm = L_2$$

$$\frac{T_2}{T_1} = \sqrt{\frac{L_2}{L_1}} \Rightarrow \frac{T_2}{2} = \sqrt{\frac{49}{100}} \Rightarrow \frac{T_2}{2} = \frac{7}{10} \Rightarrow T_2 = 1.4(s)$$

$$\frac{28 \text{ ثانیه}}{1/4 \text{ ثانیه}} = \frac{? \text{ نوسان}}{1 \text{ نوسان}} \Rightarrow n = \frac{28}{1/4} = 20$$

دوپینگ آونگ ساده‌ای در مدت ۳۳۶ ثانیه، ۲۰ نوسان انجام می‌دهد. اگر طول آونگ ۱۷cm کاهش یابد، در مدت ۴۰ ثانیه چند نوسان انجام می‌دهد؟ ($g = \pi^2$)

(۴) ۳۲

(۳) ۳۰

(۲) ۲۸

(۱) ۲۵

(تجربن ۱۴۰۲ تیر داخل)

پاسخ **گزینه ۲**